

příliš stručným na to, aby pojednala o více než o prvních počátcích M. D. Ani v tom není úplnou novinkou, vyslanec dr. Osuský již před časem v bratislavských »Prúdech« a potom v pařížské »Europe Nouvelle« publikoval část toho, co zde čteme. K vydání knížečky došlo pravděpodobně spíše z úmyslu manifestovat náš zájem na M. D. — její vydání spadá do doby pražské konference M. D. V první části obsahuje přednášku dr. O. v pařížské Skole Míru v jasném českém překladu dr. J. L'olprechta, druhá část je původní text slovenský, bohužel velmi krátký. Rozhodně je však dobře, že knihu máme, po letech by se počátky M. D. nesnadno sháněly.

čb.

PROF. DR. LEON WŁADYSŁAW BIEGELEISEN: *Reforma studjów ekonomicznych na wyższych uczelniach*. Lvov, 1933. 8°. Str. 28. Varšavský univ. profesor Biegeleisen, jeden z tvůrců gdyňské Koleje, předkládá zajímavou studii o potřebě reformy vyučování hospodářským naukám na vysokých školách. Jsou-li jeho podněty snad realizovatelnými návrhy v Polsku, nám jsou jeho požadavky jen hudbou daleké budoucnosti, neboť hospodářská studia na našich vysokých školách, především na právech, nesnesou srovnání se stavem polským, kde jsou jim věnovány zvláštní fakulty jako v některých státech západní Evropy. Prof. B. hlásá hlavně nutnost prováděti studia současně po stránce teoretické i praktické, při rozboru klasických teorií nevykládati je pouze dogmaticky a izolovaně, ale v souvislosti s ostatním děním politickým a sociálním. Z nejzajímavějších jeho názorů jest pojednání o t. zv. »ekonomických laboratořích«, zracionalisovaných seminářích, kde by se posluchači zabývali zkoumáním jen aktuálních praktických otázek, čerpajíce z oficiálních zpráv, z denního tisku i ze zpráv, dodávaných samotnými obchodními a průmyslovými podniky (bilance, obchodní zprávy), aby absolventům, byť i silným v teorii, nebyly zjevy skutečného hospodářského života neznámou pevninou. Praktické použití absolventů hospodářských fakult vidí prof. B. ve vytvoření podobného odborného stavu jako jsou dnes soudcové a advokáti, ve stavu »hospodářských poradců«, diplomovaných ekonomiků.

čb.

DR. JAR. KREJČÍ: *Principy soudcovského zkoumání zákonů v právu československém*. Praha, 1932. Nákl. čas. Moderní Stát. 143 stran, 8°, cena 40.— Kč. — Spis pojednává ve své všeobecné části o problému záruk ústavnosti zákonů v moderním státě a o zásadě právnosti zákonodárné funkce (právní normy určující tvorbu zákonů; vadný legislativní akt a právní následky jeho vadnosti). Ve zvláštní části je pak probráno jednak složení a působnost volebního soudu a řízení před ním, jednak problém změny platné úpravy. Hlavní těžisko spisu spočívá v kritice platné úpravy, která jest přílehavá a velice vhodně doplněna příslušnými návrhy na změnu, při čemž je věnován náležitý zřetel současné světové literatuře. Pozoruhodný a jistě plně odůvodněný jest názor spisovatelem hájený (str. 125—127), že sluší dáti přednost všeobecnému soudcovskému zkoumání zákonů, vykonávanému řádnými soudy v pořadí stolic až po nejvyšší soud, proti zkoumání soustředěnému, vykonávanému soudem zvláštním. Autor tu plným právem poukazuje na daleko větší neodvislost nejvyššího soudu, který se nemůže přenést přes odůvodněný názor nižších soudů a jehož činnost je bedlivě sledována odbornou veřejností.

—kg.

B. KLEIN: *Soudní poplatky ve sporech a exekčním řízení pro historické země*. Kroměříž, 1933. Nakladatelství J. Gusek, 4°, VIII. a 19 stran. Cena 15.— Kč. — Velmi prakticky sestavená příručka podává v jazyku českém a německém přehled veškerých soudních poplatků. Rozvržení materie a celá grafická úprava na velkém formátu byla volena šťastně, takže příručka skýtá nejen praktickému právníkovi, ale i laikovi vhodné poučení a rychlou orientaci v ustanoveních poplatkových.

—kg.

DR. JOS. ZELINKA: *Ochrana nájemníků*. — Plzeň, 1933, nákl. vlastním, v komisi Beníško a Jeřáb v Plzni. 138 stran, 8°, 16.— Kč. — Kniha přináší dokoale zpracovaný komentář zákona na ochranu nájemníků v jeho dnešní podobě, se všemi doplňky včetně vlád. nař. č. 103/30 o pojmu náhradního bytu, opatřený jednak autorovými poznámkami, jed-

nak bohatou judikaturou. Stejně tak jsou zpracovány zákon o odkladu exekučního vyklizení místností a zákon domovnícký. Po uvedení příslušných stěhovacích řádů následuje autorův soustavný výklad o rozsahu účinnosti ochrany podle posledního zákona na ochr. náj. č. 54/33. Podrobný abecední rejstřík doplňuje tuto praktickou příručku. —kg.

DR. GISELA TAUBER: *Zur Reform des Vorverfahrens.* — Pojednání kriminologického ústavu něm. university v Praze, vyd. prof. dr. E. M. Foltin, sv. 1. Praha, 1933. Nakl. Robert Lérche, 53 stran, 8°, cena 12.— Kč. — Pojednání je příspěvkem pro VI. sjezd něm. právníků v ČSR a zároveň prvním svazčkem uvedené sbírky. Daná otázka je zpracována obvyklým způsobem sjezdových prací a je věnován náležitý zřetel čsl. osnově tr. řádu, jejíž ustanovení jsou v hlavních zásadách schvalována. Pozoruhodný je námět — s německé strany u nás v poslední době často podporovaný — aby státní zástupce byl vybaven plnou nezávislostí jako soudce; s tím však nelze souhlasiti, neboť pak by buď vláda ztratila nezbytně nutnou ingerenci na vedení trest. řízení, nebo by ji po případě vykonávala ve směru jistě nežádoucím; nad to podobné návrhy zapominají, že pak by se staly soudy vlastně zbytečnými v tr. řízení, když by již věc posoudil po způsobu soudu nezávislý státní zástupce. —kg.

DR. G. PICK: *Sinn und Wert der Sozialversicherung.* (Smysl a cena sociálního pojištění), nákladem Rudolfa M. Rohrera v Brně, 1933, 8°, stran 96, cena brož. 24. —Kč. — Autor jako lékař uvažuje o sociálním pojištění ze stanoviska lékařského; zajímá jej nejvíce pojištění nemocenské. V první části své práce jedná autor o psychologii sociálního pojištění, kde snaží se vyřešiti některé problémy, jako na př. otázku duševního stanoviska pojištěnce k nemoci, spojitosti mezi lékařem a nemocným, souvislosti mezi sociálním pojištěním a národním hospodářstvím atd. V druhé části pojednává o sociálním pojištění v některých státech opět hlavně jen ze stanoviska lékařského a pojištění nemocenského. Třetí část věnována jest sociálnímu pojištění německému a čtvrtá československému. V této poslední části po všeobecném přehledu vývoje zabývá se autor hlavně otázkou volné volby lékařské, úpravou otázky odborných lékařů, stanoviskem jednotlivých činitelů k lékařské otázce a reformou nemocenského pojištění. Kniha tato je zajímavým příspěvkem k osvětlení poměru lékařů k sociálnímu pojištění a z něho opět hlavně k pojištění nemocenskému.

Dr. Jindřich.

JUDR. VLAD. MANDL: *Pravovárečná měšťanstva v Čechách.* — Brno, Praha, 1933. Orbis, s. 27, 8°. (Sb. sp. práv., 66). — Známým tématem, jímž se propracovávali čeští právníci již od Randy a jež vzbudilo hlavně zájem na I. sjezdu čes. právnictva, zabývá se nyní doc. techn. Mandl. Popudem k tomu mu bylo dokázati, že nebylo by vhodné přeměnění dosavadní formu těchto měšťanstev na formu obchodně-společenskou. Tím ovšem se postavil proti dosavadnímu stanovisku teorie, jež vlastně se klonila k přeměně. Práce Mandlova je nepochybným dobrým zdáním. Opakují se v ní většinou vývody dřívějších autorů, na nichž vlastně buduje autor závěr. Trebas nelze Mandlově studii upřítí zajímavosti, přece by bylo nutno upozorniti, že právě u pravovárečných měšťanstev se setkáváme se zajímavým právně-historickým případem, kdy institut právní, který svými základy tkví ve zcela jiných právních i hospodářských řádech, přečkal jejich zánik a my nyní vlastně se snažíme jej vtěsnati do mezí platného právního řádu. Považují tedy jakékoliv snahy v tomto směru za marné, jediná cesta by vedla v nové normativní úpravě těchto měšťanstev, tím spíše, že nynějšímu našemu právnímu řádu je již vzdáleno pojetí právnické osoby v tom smyslu, jak mělo vliv na vytvoření tohoto institutu. Tím také řešení problému pravovárečných měšťanstev je úzce spjato s řešením t. zv. právnické osoby. Ča.

L'assurance invalidité — vieillesse — décès obligatoire, analyse comparative des législations nationales et les résultats de leur application. (Povinné pojištění invalidní, starobní a pozůstalostní, srovnávací rozbor národního zákonodárství a výsledků při jeho provádění), nákladem Mezi-